

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adressa pre všetky zásielky:

Jozef Teslík Uh. Skalica (Szakolcza).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a platia sa vopred.

POKROK.

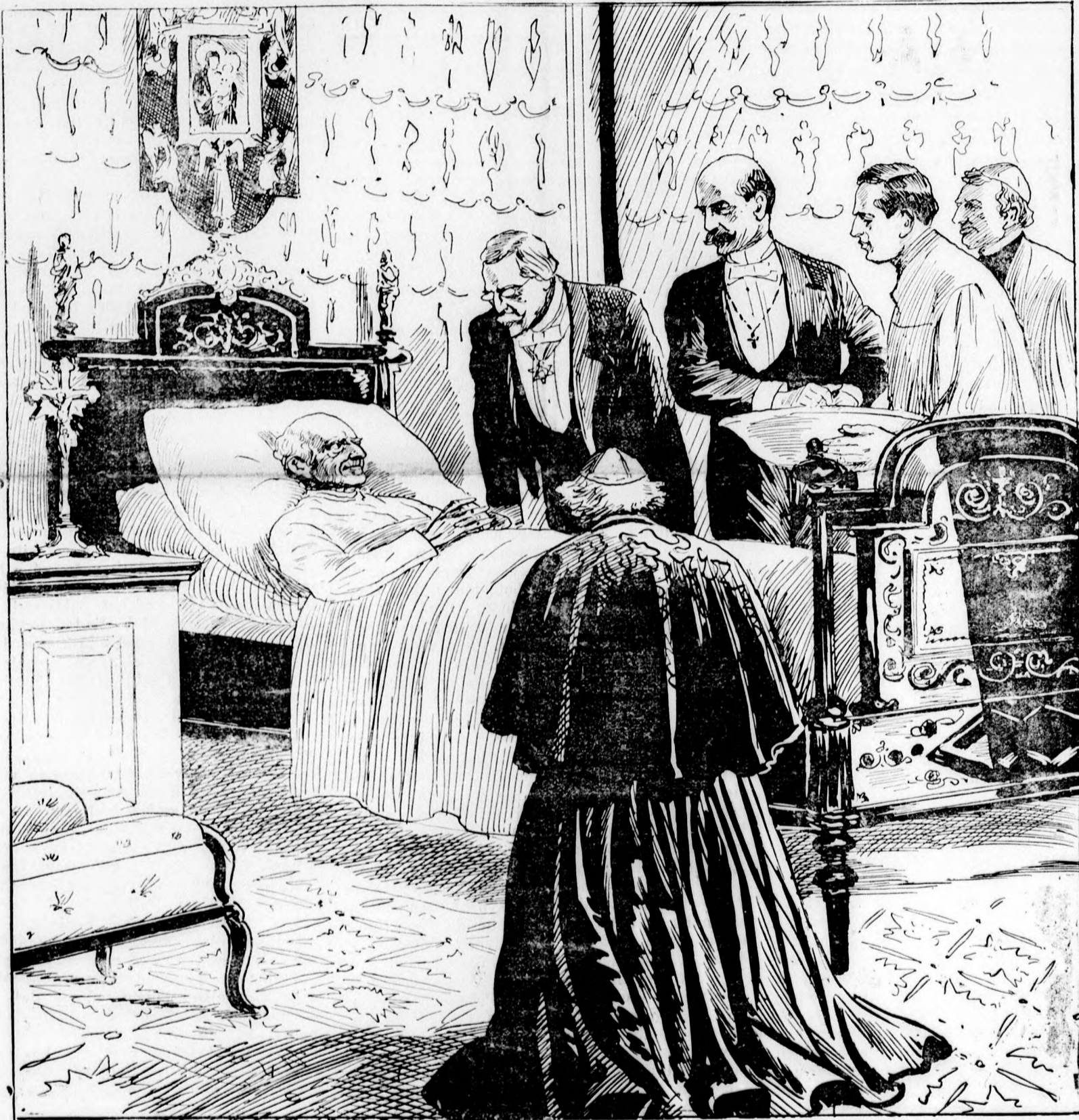
Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku 1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor. Bezmenné a nevyplatené dopisy sa neprijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Sv. Otec pápež Lev XIII. na smrtelnej posteli.

Každodenný zjav je smrť človeka a predsa není rozumného stvorenia, ktoré by pri poslednom životnom zápase svojho spolubližného bezcitne stáť mohlo. Tým väčšmi, jest-li sa so svetom lúči človek, ku ktorému nás mnohonásobné sväzky lásky a úcty viazaly! Naše vyobrazenie predstavuje napnutú pečlivosť, s ktorou už v Pánu zosnulého Leva XIII. v jeho poslednom zápase na živote udržať chceli. Už 15 dní trval jeho boj o život, lebo lekári umelým spôsobom, t. j. dráždením kafry, držali ho pri živote. Tým vyčerpali ostatné sily, blížil sa koniec. Pri posteli vidíme klačaf kardinála Vanutelliho, ktorého povinnosťou je odbavovať pri smrti pápežovej modlitby zomierajúceho a udeliť mu na ostatku posledné rozhrešenie. V pozadí, tiež s čiapkou na hlave, vidieť kardinála Oregliu. On je „kamerlengo“ t. j. komorný kardinál a jeho úlohou je počas bezpápežstva mocou pápeža jednať a riadiť voľbu pápeža. Dvaja svetskí páni sú lekári: dr. Lapponi a prof. Mazzoni. Všetei boli predvolaní. Na námestí sv. Petra schádzajú sa veľké zástupy. V najväčšom chráme sveta vyložia prevelebnú sviatosť. Pápež už nehovorí, so zahmúrenými očami leží na svojej posteli. Kard. Vanutelli už mu udelil posledné rozhrešenie. Pápež Lev XIII zomrel, ale pápežstvo bude žiť až do konca sveta.

Poistenie.

I toho roku, žiaľ Bohu mnohé z našich osád majú smutné žiň, ladovec v mnohých osádach spôsobil veľké škody, a na miesto nádejnej úrody, na mnohých miestach kosí ľud náš holé strniská.

Považská dolina je ohromnou zátopou zničená a biedny náš ľud s otvorenými rukami očakáva odkiaľ mu príjde pomoc? Čo že ale môže udeliť zobračka krajina zobračkemu ľudu?

My roľníci sme úplne v rukách božích. Výsledok nášho namáhania sa mnohonásobne závisí od prírody. Koľko rázy sme sa tešili, že pri dobrej úrode si dlžoby zaplatíme, nečo dobytka prikúpime a tak sa s rodinkou svojou bárs v chudobe, ale v skromnosti a spokojnosti pretrápime. A zaraz v niekoľko minútach zničená je naša celá nádej, naše živobytie, a všetko nám zhynie. Čo že máme robiť, keď majetok náš maličký aj zadlužený je? Čo skore? Či daň, či úroky platiť, a z čoho sa živiť? Dietkám našim i nám ješť sa chce a komory naše prázdne. Kto že nám dá na úver, keď ani úroky nesme v stave platiť? Bieda nás ženie von, a buben ozýva sa pred starou chatrčou našou, odprevádzajúc nás ako tých vojakov, ktorí v Hercegovine na horúcom slnku zahynuli.

Vofaktori si pomyslia: nerozumný roľníku prečo si sa nedal poistiť, v dnešakjšom svete si dá každý človek obilie svoje pred ladovcom poistiť, a keď príde pohroma, žiadnej ztraty neutrpí.

Lahko je hovoriť, len že to musíme do povahy vziať, že najdrahšia vec je poistenie proti ladovcu. Úžasne človek nad tou hroznou summou, keď si sráta, koľko platil behom desiatich rokov za poistenie proti ladovcu; niet divu, že hospodár náš medzi tými truchlými, okoličnosťami, horko-ťažko všetky poplatky znášajúc radšej sa ponechá na matičku prírodu a radšej nepoistí obilie svoje.

Poistujúce spoločnosti proti krápožitosti sú zväčša cudzozemské ústavy, ktoré v nepriaznivom roku — je pravda i mnohorázy doplácajú, ale v lepších rokoch pekný kapitál usporia pre rezervy svoje. Z jejich ztraty alebo zisku my žiadneho ošohu nemáme, ba zisk je ich opravdivé vyvážanie našich mozolných grošov za hranice.

Akože by sa tu mohlo odpomôcť? Moja mienka je, že jedine len povinným poistením obilia nášho proti ladovcu, tak že by každý sedliak a hospodár povinný bol si svoju úrodu poistiť.

Ako si ja túto vec predstavujem poviem vám v budúcom čísle.

Pápežské pohrabné obrady.

Keď najvyšší pastier cirkve katolíckej, námestník Kristov svoje oči na večný odpočinok zavre, najprv musí hlava a predseda sboru kardinálskeho, kamerlengo, ktorý dočasne správu cirkve vedie, smrť pápeža úradne uistiť a vyhlásiť. On pristúpi ku mrtvole pápežovej, odkryje závoj, ktorý na hlavu zomrelého položený je, volá ho tri razy dľa mena, pričom jedným strieborným kladivkom tiež tri razy jemno uderí mu na hlavu. Po tomto obráti sa kamerlengo ku prítomným, a úradne oznámi smrť sv. Otea. Jedon komorník ztiahe z ruky pápeža prsteň rybársky a odovzdá ho kamerlengovi. O vykonaní týchto obradov sostaví sa: zápisnica, ktorú kamerlengo podpíše. Jaknáhle všetci sa od mrtvole sv. Otea oddialili, všetky vňútornosti sa aj so srdcom odstránia a mrtvolu lekári vybalzámujú. Tento obyčaj panuje už od XVI. stolia.

Srdce zomrúceho sa v jednom rímskom kostole v zvláštnej nádobe (urne) uloží. Tréchlodslávnosti za zomrelého pápeža dľa naradenia gregora XV. trvajú 9 dní. Mrtvola sa oblečie do pápežského rúcha: celkom bieleho hodbávneho taláru, do červených-aksamitových strevícov a do pápežského mantlu s palliomom. Na hlavu sa mu položí troj-koruna «tiara» zvaná a slávnostným prôvodom v prítomnosti všetkých cirkevných hodnostárov a diplomatov prenesie sa do jednej

kaplnky sv.-peterského veľehrámu. Tu sa rakev za mreže tak položí, aby mrtvolu všetci videli a spolu i pozostatky svätých v jeho obuve pobozkať mohli. Cez 9 dní v sväto-peterskom veľehráme kardináli a kanonici slávnostné zádušnice (omše) držia.

Mrtvola pápežová dočasne tu býva pochovaná, odkiaľ behom jedného roku alebo aj skorej na patričné, obyčajne od nebohého pápeža určité miesto sa prenesie. Uloží sa najprv do rakve cedrovej, do ktorej najstarší kardinál dá medaille s podobizňou zomrelého a dokument obsahujúci v sebe opis jeho pápežovania. Táto rakev zapečatia a do druhej z olova položia, na ktorej prikryvadle je vek a čas panovania a smrti pápeža naznačený. Táto príde ešte do tretej rakve z brestového dreva, ktorá sa tiež zapečatí.

Tieto všetky ustálené obrady boly aj pri smrti a pohrabe zvečnelého Leva XIII. zadržané. Srdce jeho sa uložilo do chrámu sv. Vincenta a mrtvola v sobotu večer 25. júli o 7 hodine do jedného malého skliepka veľehrámu sv.-peterského. Nápis jednoducho znie: Leo XIII. P. P. Tu zostane rakev, až sa zhotoví krypta a pomník v basilike lateránskej, do ktorej prenesená bude.

Noviny z blízka i z ďaleka.

(Dopisy).

— Z Luhačovic. Keď človek behá po svete, vždy dačo nového a poučného sa dozvie. Toť zas som tu uhládla novú, s mnohými obrázkami a s mapkou opatrenú českú knihu, o nás, Slováckoch pisanú. Jej nápis je: „Na krásnem Slovensku“. Spísal ju: Karol Kálal, učiteľ. Pán spisovateľ medzi iným hovorí, že už čo chlapček túžil vlastnými očima vidieť Slovensko, obzvlášťne ten hladový kraj drátenícky. Roku 1885. ponajprv vstúpil na slovenskú pôdu, prejdúc k nám od Raľhošta vo východnej Morave. Prekročiac hranicu, hovoril si: s Bohom Moravenko, ja jdu na Slovensko! a zaraz ležala pred ním domovina dráteníkov. Ah, jak smutná a biedna je tá zem. Strmé, holé hory a po stranách kamenité polia s riedkym ovsom a zemiakmi. Vidiac to, nečudoval sa viac tomu, že tu ľudia ani ovosným chlebom jednú za deň nasýtiť sa nemôžu. Kráčajúc ďalej došiel k človekovi, ktorý na silnici tkol kamenie. A tento muž bol pán učiteľ, tuším z Turzovky. Áno, to bol pán učiteľ, starý chlap, na hlave mal veľký klobúk, vlasy až na ramená a čierna košela z drsného plátna, so širokýma rukávma, kryla jeho telo. Podobne divná bola i dedinka. Chalúčky drevené a bez kominov. Okná tak asi malé, ako jedna tabuľka v našich obkloch. „A malá okna, píše p. Kálal, jsou vždy smutným znamením; kde je uvidíte, tam je málo i duchovního svetla, totiž málo vzdelanosti“. Tu trafil klince na hlavu. Či nie? A ďalej hovorí: chalupy sú nečisté, plné otráveným puchom, lebo v izbách i dobytok, prasatá, telence, drábež prebývajú a k tomu ešte všetko v neporiadku: v kúte stojí postel, bez perin, len čierna slama, rozmrvená na nej, stôl žiadny zem šľapaná, hrboľatá, na nej škopek, hrnce, handry, na lavici pri stene neumytá misa, a v nej čierna, drevené lúžičky, vedľa ležalo vreco. Špinavá sukňa, motyka, na miske hrstka múky... Všetko, čo mali, bolo sem-tam nahádzano v izbe. Vonku ležal chorý syn, matku držalo za sukňu špinavú a skoro nahé dievča, blbé a nemé, druhé dovádalo, ako divoch. Otiec nebol doma, lebo odišiel čo droťár do sveta.

Ak som tieto riadky čítala, pomyslela som si: Anička ihneď oznam v „Pokroku“ gazdinkám nitrianskeho Záhoria, keďby videli p. Kálala po dedinách chodiť nech si domy buď pevno pozatvárajú, alebo nech v dome rychlo pousporadujú a teprv nech ho ľúter pustia, lebo inak by on i o nich, mojich sestrách, tak nepekné veci do knihy písal.

Ako všetky budovy, — píše p. Kálal, — podobne i školské domy sú nízke, malé, steny čierne a okná by ľahko aj šířakom zakryl. Pán učiteľ, zas v inej osade, bol tkadlec, lebo vlastne mosine hovorí: pán tkadlec je učiteľom. Školské stolice sú lavky, len také na sedenie, ako bývaly u nás v sedliackych domoch pri stenách. Deti píšu na kolene, lebo na obkloch, lebo na lavici, na ktorej sedí p. učiteľ. Deti sú obzvlášťne v počtovaní slabé. Ľud málo drží na školu.

Chlapi, dráteníci, vo svete ťažký život vedú, hľadujú, väčším dielom len na chleba a na trocha slanine žijú. A tak vandrujú pol roka, ba i rok; vo chlévoch, v stodolách, v lese lebo v poli spávajúce. Niekdy ich zlí ľudia i

okradnú. Najšťastnejšou chvíľou im je, keď z nenadania vstúpia do svojej chalúčky a najdú všetkých zdravými. potom svoj zárobok a skrovné dárky vyložia na stôl alebo na lavicu. Aká tu radosť, ani v kráľovskom paláci jej niet. Potom zaplatia si dane a iné dlhy a trochu doma odpočívajú. Za tento čas je v krčmách živo; jedni hovoria nemecky, iní rusky, ba aj anglicky, alebo francúzsky, tak že v žiadnom viedeňskom hoteli toľko európejských rečí neuslyšať, ako v týchto krčmách. Horniacky ľud rád spieva vo dne i v noci obzvlášťne večier, keď pasáci lebo rúbači drev horských si oheň rozložia. Oheň a pri ňom zpev, to patrí, vraj, k milým slovenským obrázkom.

Toľko tento raz a budúce, až zas dačo prečítam, poviem ďalej. Zatiaľ všetkým k mečinám mi vinšovavším srdečne ďakuje:

Anička Kozruchových.

— Z Prešporka. Učiteľské ekzerencie. Čili duševné cvičby vydržovali sa minulý týždeň cez tri dni v Prešporke i v Trnave súčasne, u vel. pp. jezuitov. Súčasťou sa ich tu i tam asi 60 učiteľov, aby nasýtili duše svoje božskými pravdami, ktoré nás už tu na zemi požehnanými, na večnosti šťastlivými robia. Potrebu takej cvičby, dokazuje po prvé tá okolnosť, že vzdelávajúcemu sa človekovi v náboženstve mnoho pochybností napadne po druhé ale u nás smutne známy ten všeobecný jav, že učiteľia naši učia ale nevychovávali, presunú detom do hlavy mnohoraz neporozumené vedomosti, ale na to, aby sa z nich mravní, statoční ľudia stali, na to nedbajú. Odtiaľ je, že máme mnoho vycibrených remeselníkov, nadaných študentov, ba múdrych hospodárov, ktorí však všetci za nič nestojá, lebo sa v škole nenaučili spravdivosti, ľudskosti, sporivosti, práci a miernosti. A toto mal na zreteli kazateľ učiteľských cvičieb; on pred sebou videl prv človeka, potom učiteľa a vychovávateľa. Jak blahoslavené by bolo naše Slovensko, keď by len každý piaty učiteľ, len každý druhý rok navštívil také ekzerencie. A tie naše obce vernu by ináč vyzieraly jako teraz. A dietky boly by blažené jako andely a rády by do školy chodievaly, lebo taký učiteľ, taký kňaz, ktorý na duševné cvičby chodí, vtláči do v nimavej duše detskej obraz svojej šlachetnej duše a môžu potom prísť vichrice a búre života: nevyhľadia ho z tadiaľ nikdy. Idte len do školy takého učiteľa, alebo vypýtajte sa večer vo práci detí vašich, čo pekného čuly a zkusily v škole a presvedčíte sa, že deti vaše sú v bezpečných rukách. A či vy sami, kresť. rodičia, necítili ste sa šťastnými pod sv. missiami, neboli ste hotoví všetko, čo Boh žiada, vykonať, nestúbili ste, že dietky vaše s láskou a dobrým príkladom k Bohu a k ľuďom povedete? A hľa to iste cítia a sľúbia aj p. učiteľia, ktorí na ekzerencie chodia.

Na zdar teda tým pánom učiteľom, ktorí si nečazili v tak horúcom čase celé tri dni na cvičeniach účast brať. P. P. jezuitom ale prešporským i trnavským stonásobná vďaka za to, že si tak ťažkú úlohu na seba vzali. Šťrvkráf denne kázat po celých hodinách, to není ľahká práca a oni to s radosťou konajú. lebo s tým tisícou duší zachrania pre časný a večný život. Vručna vďaka prev. p. rektorovi Jozefovi Miltcovi, ktorý cvičby tie zariadil, zvlášť ale horlivému kazateľovi Štefanovi Alackerovi, ktorý nás v tých šťastlivých hodinách nebeskými pravdami držal. Nemôžeme zabudnúť ani na o. Jána Hrubeša, bohoslovca, v ktorom my, ako v budúcom, horlivom, slovenskom missionárovi tie najskvelejšie nádeje máme. Boh daj nášmu slovenskému ľudu horlivých kazateľov a svedomitých učiteľov! Vy ale páni učiteľia prindite na rok na duševné cvičby a budete si vždy zpomínať, že dni cvičieb boly snáď najšťastlivejšie dni života vášho. Zkusení.

— Búr sv. Mikuláš. Na sv. Mariu Magdalenu je v našej farnosti sviatok. Na vvvýšenom vršku, zďaleka vidieť priestranú kaplu, tak zvanú Magdalenku (Coborovskú). Tu býva 22. júla slávnostná omša pre farníkov, najbližšiu nedelu však omša i s kážňou i pre okolitý ľud. Z blízka i zďaleka sem putaváva obyvatelstvo, aby si vzali príklad ako môže človek i ten najpoblúdejší hore vstať, slúžiť verne Bohu a dosiahnuť stupeň svatosti. Býva tuná ľud i na tisíce, že celý vršok sa zďaleka len tak hemží pútnikami. Tento rok kazeň mal tam miestny p. kaplan a spievanú omšu p. kaplan Michal Nemeč. Kaplu tú navštvujú i putujúci do Šaštína, lebo odtiaľto vidia ponajprv kláštor šaštinský a potom tuná veľmi je na mieste pútnikovi rozjímať o pokání, než by prijal svia-

tosti. Kaplnka má i osobitného kostolníka, menom custos capellae, ktorého pútnici zovú pústovníkom. Toto miesto býva v lete navštevované i výletníkmi. pre malebný výhľad, z tadiaľ na Bielu Horu.

— **Z Vrútišťa.** Obec naša mala minulé nedelu veľmi milú slávnosť. Slávili sme sviatok sv. Anny, našej patrónky. pri ktorej príležitosti posviacal nám pri pomoci mnohých kňazov a klerikov osviečený p. dr. Ján Černoš, náš krajiný vyslanec, náš obnovený kostolník. Kázeň, ktorú bol pán prelát zástupu pred kostolom držal, bola nám ako zo srdca vzatá. Potešilo nás, že s ochotou obetované haliere nás chudobných môžu byť pred Bohom ešte vzácnejšie než zlatovky bohatých. Trebárs sme sa — pre smútok cirkve a sveta nad zomretím pápeža Leva XIII. — pri slávnosti tejto zdržali všetkého hlučného vystupovania, cítili sme predsa veľkú radosť. Kostolník nás je tak pekný, jak sme si ho ani vo sne nepredstavovali. Pri tom videli sme úprimnú lásku našich vodcov. Bez rozdielu náboženstva navštevovali nás a boli sme my jeich a oni naši. Použijeme túto príležitosť k vysloveniu srdečnej vďaky našim dobrodincom, ktorí nás pri našej zbierke na kostol podporovali. Zvlášť dakujeme osviečenému p. prelátovi, dr. p. dekanovi skalickému a p. dr. Blahovi. Potom tým spoluobčanom našim, ktorí v pešťanských sladovních pracujú, konečne všetkým, ktorí pomohli, Pán Boh zaplať!

— **Z Čárov.** Ct. P. R! S prítomným Vám na vedomie dávam, že pisateľ dopisu o zakladaní čárskeho „Potr. Spolku“ nezná dobre osoby, keď píše, že druhý rečník bol jedon hospodár zo Smolinského, p. Adamovič. Rečníkom bol Andrej Petrás tiež hospodár a obchodník zo Smolinského.

— **Z Petrovejvsy.** Mnoho vážený pane redaktor! Veľmi som sa potešil, keď som v našom „Pokroku“ čítal o Ieikovi a o dvoch ženách. Dopisovateľ však vynechal ešte jedno 18 ročné dievča, lebo aj to svedčilo pri Ieikovi na predavačku nášho pekara. My sa tomu všetkému nečudujeme, ponevác predseda toho tretieho spolku nešahuje kalíšok „toho sladkého“ a za tým by naše boroivčárky išly aj do ohňa. — Ja teraz nestačím ani odpovedať na otázky: Čuješ, Juro, koho bude Ieik na svoju vieru obracať? Ná nevíete? — povedám, — tú a tú a tú. Tie sú najprednejšie, ved bývajú blízko Ieika; tie ostatné ale až potom, až sa tomu kommandu prinúca! — Nuž ale žiadny div. Ved už i niektorým deviatom je „Kat Kruh“ smetkou v oku. Povedaly, že radšej si šátky kúpi, než by tam vstupné zaplatily. Nuž dobre, kupte si šátky a chodte do tretieho spolku: budú z vás také panie matky jak — hen tie tam sú.

— **Binghamton (Amerika).** Čo dovede svornosť a jednota, to najlepšie vidieť u nás. Máme tu totižto my, sami Slováci potr. spolok, v ktorom zamestknávame 4 robotníkov. Pravda kde je spolok, tam si musíte myslieť na druhej strane žida. On totižto myslel, že bude na našom sádlí hodne tučnič a preto začal gšeft, len že mu zuby na prázdno klepocú a náš spolok už po tri roky kvitne. V cirkevnom ohľade nechceme tiež ostať po zadu a preto chystáme sa stavať chrám. Už máme pozemok za 5000 dollárov a blízko 2000 doll. hotových. K tomu keby sme dostali ešte kňaza, dobrého Slováka, boli by sme blažení. *Viera.*

Z Radimova. Zo všetkých strán čítame len o samých slávnostiach. V krátkom čase mali slávnosti: Skalica, Gbely, Sv. Jány, a Búre z nich ani nevychádzajú. Nuž slávnosť sme aj my mali — mať. Pri ceste k Vičkovanom je povýšené miesto, na ktorom by mal stáť križ. Je na to i fundácia — v rukách nášho starostlivého duchovného otca. Ale križa tam už štyri roky niet, trebárs sa drevo naň hen pri potoku už tri roky vysúša. Áno, vysušalo sa, ale teraz už ho tam niet; prišiel prival, sobrala ho voda. Nuž na slávnosť výsväčenia križa sme sa tešili, ale teraz už trápime chuť. Niektorí tešia nás tým, že tá slávnosť bude až s jubileomom bezkaplánskeho účinkovania. To by nebolo zle. Ved by sme sa tam so sl. Ulišou Dobropitnou celkom iste stretli.

Kupujte v „Potravnom

spolku“!!!

Hospodárstvo, priemysel, kupectvo.

Veľký rozdiel v cenách.

V jednom hospodárskom liste našiel som zostavené bežné ceny rôznych hospodárskych plodín behom 25 rokov t. j. od roku 1877 až po rok 1902. Dľa toho cena jedného metrického centa raži klesla o 5 zl. 60 kr.; drobné žito o 2 zl. 15 kr., jačmeň o 3 zl. 45 kr., ovos o 1 zl. 89 kr., surový cukor o 18 zl. 94 kr. Teda najviacej klesaly ceny cukru a raži, najmenej cena ovsa. Na hroznú ztratu, ktorú tým klesnutím roľníctvo trpí ťažko i pomysleť. A dane nie žeby sa zmenšovali, než stále stúpajú. Nás, ktorí repu sadíme doista zaujíma cena cukru. Klesnutím tej padala aj cena repy. Každý starší hospodár sa pamätá na tú dobu, keď dostal za jedon vied. cent (50 kilov) repy 80 kr. a teraz sme rádi, keď ich za 100 kilov dostaneme. To není k vydržaniu. Stúply však ceny pri druhom odvetví hospodárstva, pri zvieracích výrobkoch. Cena 1 kilo hovadzieho mäsa zdvihla sa zo 46 kr. na 61 kr., prasacieho zo 47 na 60 kr. Kto rozmýšľa, ten bude vedieť porátať s okolnosťami kraja, na ktorom prebýva, a bude vedieť ktorého odvetvia hospodárstva sa má chytiť. Skaliciania nemeškajte založiť mlekáreň. Tým budete nútení zvýšiť počet hovädzieho dobyčka. Pri hromadnom odvoze dobyčieho dôchovu, tak tiež výrobku bude po vašich vo veľkom meste veľká poptávka a tým uderite na bohatší prameň hospodárskych príjemkov.

Čo nového vo svete.

Prípravy k voľbe budúceho pápeža sa z voľna dejú. V Ríme je už teraz 54 kardinálov. Voľbu odročili na začiatok augusta, ponevác traja kardináli ochoreli. Všeobecná je mienka, že konkláve skončí sa skoro. Celý svet s napnutosťou čaká, kto bude novým pápežom. Jedon mierny kardinál sa vyslovil, že Rampolla má výhľad na 25 hlasov, Capeceletro, Oreglia, lebo Vanutelli mohli by si tiež po 20 hlasoch získať. Rampolla bol tajomníkom nebohého pápeža. Stane-li sa tedy pápežom, bude nasledovať jeho politiku v oči Taliansku, podrží právo na pápežský štát. Taliani myslia, že Oreglia bude pápežom, trebárs by radšej kardinála Gotti, ktorý je syn chudobného batožinára. Vyšvihnuť sa bez všetkej pomoci až na hodnosť kardinála. Bol by on opravdovým otcem chudobných a preto jeho vyvolenie zapríčinilo by veľkú radosť medzi chudobnými Talianska. Protivnú. — ako Rampolla — politiku viedol by Vanutelli. Pápežský štát nepatrí k podstate cirkve a preto cirkev minie sa bez neho.

Čo nového doma.

Pri manevroch bosenských udala sa následkom veľkého úpalu slnka a následkom neľudskosti vojanských pánov smutná katastrofa. Pri pochode z Trebinje do Bileku zahynulo 15 chlapov, mnohí ochoreli na srdce. V pochode bola i srážka, pri ktorej chlapi 12. regimentu komárňanského ťažkým zbrojom a s batožinou naložení, na horúcom slnku prinútení boli na zápas s ľahším vojanstvom, potom honení od neho a k vode nepripustení. Na celej dráhe 26 kilom dostali len 5 minút odpočinku. Preto v ceste mdlobou a ukonanosťou vystalo z regimentu 800 chlapov. Deväta stotina — keď vchádzala do Bileku — pozostávala z 5 mužov a piata len z jedného. Pri bráne mesta „defilovali“ generáli, na hudbných nástrojoch trápilo sa ich z bandy len 7. Kappelmajster sa zrútil tam na mieste. Z celého pluku (1000 mužov) došlo pochodom do mesta v celku 100 mužov.

V Uhorskom sneme robia p. vyslanci už ani nie obstrukciu, než — komediú.

Odporúčajte „Pokrok“

čísle za 1 kr.

Všeličo.

— **Z Hasprunky** nám píše, že tam 23 júla zúril požiar, ktorému padlo v obeť päť stodôl a mnoho krmoviska, ktoré v nich uložené bolo. Ná šťastie sa žiá teprv započaly a preto v stodolách ešte žiadneho obilia nebolo. Pozor na oheň zvlášť teraz pri svážaní a pri mlatbách!

— **V Holiči** vraj, mali 22. júla skalickí a holičskí „páni“ znamenitú zábavu. Pri cigánskej hudbe hádzali si pivové (prázdne) poháre jedon druhému do hlavy. Lutujeme tých pánov že si nevedeli naisti iný spôsob zabávania, u nás to už i sedliacka a remeselnícka mládež zanechala.

V Búr. Sv. Mikuláši minulý týždeň pochovali Marišku Totkovú, 17 ročnú dcerušku. nášho všeobecne známeho rychtára, Jozefa Totky Štyria kňazy, veľký počet družičiek a družbov (mládencov) taktiež mnoho ľudu z obojích Búrov sprevádzalo ju do smutného hrobu. Bola ona za časov príkladnou záčkou, teraz ale vzor pannien. Boh odmenil ju za vernú lásku, ktorú prechovávala k tatíčkovi; daj jej ľahkého odpočinku a otcovi potešenia.

— **Kopčany.** Jak krásne poklady schováva táto obec, — a vôbec všetky naše obce, — k budúcu rozkvetu vlasti, to najlepšie vidieť z tunajšej „óvody“. Ved tie malé deti tak plyne hovoria maďarsky ako sojky. Dajte im dva haliere a očujete od nich zábavnú machlaninu: „Mikor mašírozun, Kapitány júra, čiterteke ebíd zuta, holnap zuta megazuta kedeš katonák“ . . Nermúť sa kto maďarsky neznáš, že tomu nerozumieš! Ani sám Pán Boh vševedúci tomu nerozumie.

— **V Žiline** sa 1. augusta otvára priemyselná výstava a s ňou súčasne i umelecká výstava slov. maliarov. Na výstave tej bude asi 24-mi dielami zastúpený aj náš spolurodiak Gustáv Mally. Obecenstvo žilinskú priemyselnú výstavu hromadne navštevujúce dostane na železničnej laenejšie karty, ba správa postarala sa i o to, aby tí, ktorých na raz 50 príde, mohli si výstavu za 20 halierov pozreť a za 70 halierov aby každý dostal obed pozostávajúci z veľkej porcie gulášu, z pol litra piva a kus chleba.

— **Skalica.** V poslednej mestskej rade navrhlo dr. Felbert lekář, aby sa cestou zápisnice vyslovila sústrasť mesta nad zomretím pápeža Leva XIII. Hľa, na čo nemajú slova naši katol. páni, majú ho inoverci.

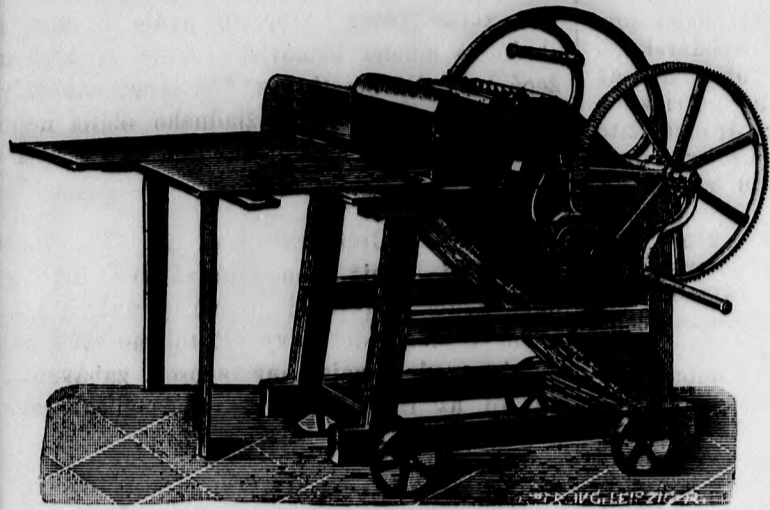
— **Nedeľný odpočinok v krémách.** Administratívny výbor stolice beregskej na poslednom svojom zasadnutí uzavrel, že krémy a pálenečné putiky v celej stolici povinné sú zadržat úplný nedeľný odpočinok, t. j. že v stolici beregskej v nedelu musia byť všetky krémy celý deň zatvorené. Administratívny výbor uzavrel aj to, že k podobnému zakročeniu vyzve aj ostatné právomocnosti celej krajiny.

— **Posúdený úžerník.** Z Prešporku oznámujú: Tunajšia súdna stolica posúdila agenta Leopolda Steinitza na mesiac do väzenia a na zaplatenie dvetisíc korún peňažnej pokuty, lebo vojenský dôstojníkom požičoval peniaze na úžeru. Úžerníkovi padlo v obeť viac officierov.

Kto chce mať

Novú Domovú Pokladnicu

nech sa čo najskôr prihlási lebo začneme ju rozposielať 1. septembra.

PÁNI HOSPODÁRI!

Netreba vám viacej hospodárske stroje z cudziny alebo od firiem nám nepriateľských drahsie kupovať, lebo moje výrobky dosiahly značnej dokonalosti. Odporúčam svoje najnovšie:

Mlátačky
s oceľovými guľôčkovými ložiskami, ktoré idú o polovicu ľahšie, než ktorékoľvek iné

Ženúre dlanajnovších modellov. Zlepšené **rajtáre**. Vyborené **sečkovice** amerického a anglického systému. **Triery**. **Struhadlá** na burgiňu. **Šrotovníky** na zrnó. **Stroje** na stálie **Pluhy** a **brány**. **Stroje** na rezanie **kapusty**. **Mačkadlá** na **sýr**, **borievky** a **hlínu**. **Železné mangle** na **prádló**, **decimálne váhy** a **stroje** na **lámánie stromovej kôry** pre **garbiarov**.

☛ Cenníky zašlem na žiadosť zdarma a franco.

MICHAL TRESKOŇ, fabrikant hospodárskych strojov V BYTČI (Nagy Bittse.)

Jediná dielna na Morave pre výrobu huslí!

Josef Lidl, Brno (Morava)
Zelý trh č. 11.
(ve vlastním domě)
Továrna výroba hudobných nástrojov.
Prisázný znalec c. k. zemského sídu.
Cenník na požiadanie zdarma.
Vývoz do všetkých dielov sveta.

Mám pre nás ľud trvanlivo zladené a strieborne nahrobné kríže železné! znapisom! dodávam za veľmi ľavné ceny na každé miesto Cintorína. Staré kríže sa za ľavné ceny obnovujú.
v Uh. Skalici.
RUDOLF DETONY
Jezovítska ulica číslo 394.

Pijáci vína POZOR!

Škodlivé účinky vína a iných liehovín na sliznicu žaludeční napravuje zo všetkých vod

NAJLEPŠIE

LUHAČOVSKÁ KYSELKA

Výtečná chuť.

Krásne zbarvenie.

Dostať v „Potravnom spolku“

„Potravný Spolok“ v SKALICI

objednáva a má na predaj

VÁPNO

Ledek na striekanie vinohradov.

Maršnerové cukrovinky Šumive limonad bonbony a Zázvorové Pivo vo veľkom Za tovarnie ceny franko.

Slavným Patronátom a všetkým cirkvám

uctive odporúčam svoju dielňu ku stavbe nových

ORGANOV

ktoré zhotovujem vo všetkých rozmeroch a sústavách jako: kuželové, rohrove, Mechanicko-pneumatické, alebo obyčajne zášubkové systémy. Organy mnou stavané vyznačujú sa zvlášte plnozvučným a ľúbezným hlasom. Prijínam opravy všetkých starších organov. Za solidnú a dokonalú prácu ručím.

Ceny najľavnejšie.

Ján Drábek a Synovia.

organári.

v Búr. sv. Mikuláši.

Vysvedčenia sú k nahliadnutiu.

Pút do Lurdu

a Paray-le-Moniala v jubilarom roku pápeža Leva XIII. 1903.

Z viac strán som bol požiadany, bych a toho roku viedol nábožnú pút do Lurdu. Odhodlal som sa k tomu a povedem pút túto.

Odchod zo Šaštína 27 aug

Návrat 11 septembra,

Smer cesty:

Viedeň, — Innsbruck, — Buchs, — Einsiedeln (zástavka) — Arth, — Luzern, — Bern, — Ženeva — Macon — Paray-le-Monial (zástavka) — Lyon — Tarascon — Cette — Toulouse — Lurd (4 dni a 4 noci) — Tarb — Cette — Lyon (zástavka) Ženeva — Curych (zástavka) Buchs a — Innsbruck — Viedeň. —

Ceny: Pre pútnikov I triedy 470 Kor.

„ „ II „ 350 Kor.

„ „ III „ 210 Kor.

V cenách týchto je zahrnuté:

- 1) Cesta z Prešporka a nazpät.
- 2) Celé zaopatrenie na zástavkách a v Lurde.
- 3) Bývanie a dovoz k železnici a od železnice.

Príhlášky prijíma duchovný vodca Jozef Škarda, prepošt dekan a farár v Šaštíne (Sasvár, Nyitra megye) do 1-ho Augusta, ktorý obšírnejší program pošle na žiadosť.

Ku príhlasu pripojiť treba 20 korún, ostatné do 15-ho Augusta.

Prosim o čím rýchlejšie prihlásenie.

Sláva božiemu srdcu Ježišovemu.

Sláva nepoškvrnenej bl. Panne Marii!

Jozef Škarda prepošt, dekan farár

Kostolné sviece,

pravé voskové, polvoskové, stearinové hladké i kráslené, stĺpky, sviečky obetné a stromkové,

sviečky stearinové a parafínové tabulové vozové lampášové, všetky druhy voskového zbožia, tiež perník struhací, a jemný zákuskový, doporučuje najodbornejší závod kontinentu, firmy.

V. Zbořil a syn

první moravská továrna na voskové zbožie a perník.

v Bystřici pod Hostýnem (Morava).

Založeno r. 1858.

Odborné vysvedčenie z L'ublane, Maria Cell, MI Boleslavi, Parize Dojenu Côte d' Or, Litomerice Prahy atd.-

Mydlo „Palacký“

je nejlepší český výrobek.

Práce ľahká účinnok prekvapujúci!

Prádló biele ako snáh!

Ján Vilímek,

továrň na mydla v LIPNÍKU nad Bečvou. (Morava).

Ve prospěch Ústředni Matice školské.

Humpolecké súkna

a lodny. Dámske lodny.

Módne látky oblekové, látky na svrchníky a haveloky, z čistej ovčej vlny v ľavných cenách odporúča:

KAREL KOČIAN, súkenický a prvý zasielateľský obchod v Humpolci. 22

Vzorky k nahliadnutiu zasielajú sa franco.